

2015: de daad bij het woord voegen

door Carla Bakboord

Het Nieuwjaar is krachtig ingeluid met schitterend vuurwerk, keiharde knallers en mooie woorden via de sociale media. Dit virtueel ritueel geeft ons nu ook inzage in elkaars kerst- en nieuwjaarswensen en overpeinzingen. Het raakt mij hoe wij elkaar oproepen om in het nieuwe jaar de mens te vergeven die ons pijn heeft gedaan en vergiffenis te accepteren. Het raakt mij hoe wij elkaar oproepen goed te doen voor onze naasten en dankbaarheid te tonen.

En toch zie ik dat velen daar te trots voor zijn. Goed doen, elkaar vergeven, vergiffenis accepteren en dankbaarheid tonen zijn geen daden van zwakte, maar daden van kracht en wijsheid. Dat maakt immers de mens groot. Kijk maar naar Paus Franciscus. In zijn kerstgroet aan Vaticaanse geestelijken heeft hij hen stevig de les gelezen. Volgens hem bezondigen zij zich aan onder meer machtswellust, materialisme, bureaucratie, geroddel en klikjesvorming. Hij is inmiddels gestart met een grote schoonmaak. Mijn nieuwjaarswens voor 2015 is dan ook dat wij net als de Paus de daad bij het woord voegen.

Zo was ik op kerstdag in de kerk voor een concertuitvoering met het Swit' Kopro Firi Ensemble. Vanuit onze orkestopstelling zie ik plots een oudere dame vallen. Ze staat snel op en krijgt gelukkig hulp van omstanders. En ze zit daarna weer alleen. Echter, niemand denkt eraan haar een glaasje water aan te bieden. Aan haar gezichtsuitdrukking zie ik dat zij enorm geschrokken is. Ik wenk iemand die achter haar zit een glaasje water te halen. Zij kijkt echter naar links en rechts en blijft rustig zitten. Mijn collega saxofonist Ludwig en ik slaken een diepe zucht. We besluiten het zelf te doen. Ik geef hem mijn sax, worstel mij uit mijn orkestopstelling, loop naar de oudere dame en vraag of ze zich okay voelt en of ik een glaasje

Foto / collectie Bea van Embricqs
Vanuit links: Marion en Bea van Embricqs en Carla Bakboord

water voor haar kan halen. Ze pakt mijn hand, kijkt mij aan en knikt glimlachend en dankbaar. Terug op mijn plaats zeg ik tegen Ludwig, dat ik mij zorgen maak om het gebrek aan daadwerkelijke naastenliefde.

Om het sterk opkomende individualisme en om mensen die mooie woorden verspreiden en er niet naar handelen. Dit hebben wij het afgelopen jaar ook weer meegemaakt. Mooie beloften die vele politici, geestelijken, vrienden, familie, kennissen en collega's niet nakomen. We zijn teveel met onszelf bezig, waardoor wij onze naasten en eigen naaktheid niet eens opmerken. Dat is onze nekslag. Want kenmerkend voor de mens is haar wederzijdse afhankelijkheid. En daar staan heel wat volksstammen niet bij stil.

Welgemanierdheid

2015 staat volgens de Chinese dierenriem in het teken van het schaap. Kenmerkend voor het schaap zijn onder meer de behoefte aan veiligheid van de familie, spiritualiteit als een belangrijk aspect van het leven, een grootmoedig hart, vergevingsgezindheid, het vermogen tot vergeten en haar welgemanierdheid. Ik hoop dat wij die eigenschappen van het schaap in 2015 zullen meenemen in ons doen

en laten.

Schapen houden ervan iemand te vertroetelen en dus zorg te bieden. In elke fase van ons leven hebben wij dit nodig. Het begint al vóór de geboorte, dan de kinder- en tienerijd. Vervolgens komen wij in een levensfase terecht waarvan we denken dat we niemand nodig hebben. We verdienen zelf ons geld, voelen ons machtig, zijn arrogant en vergeten onze naasten lief te hebben. Bovendien weten we ineens niet meer wat dankbaarheid is. En dan belanden we in onze laatste levensfase van zichtbare en voelbare afhankelijkheid. Wie zal ons dan vertroetelen en verzorgen?

Onlangs las ik op Facebook een hartverwarmend epistel van Bea van Embricqs, die ik overigens al langer dan dertig jaar ken. Ik wil dit graag met u delen. Zij toont namelijk hiermee haar liefde en dankbaarheid aan haar familie en vrienden. En hoe zij haar naasten insluit in haar leven! Zij voegt de daad bij het woord en bevestigt mijn levensfilosofie dat de mens van nature goed is. Ook al manifesteert de mens die bijzonder mooie eigenschap onvoldoende. Dankbaar ben ik dat ik het hart heb de positieve dingen in de mens te blijven zien.

Bea: "Dag 5 van 5 om mijn dankbaarheid uit te spreken; dat jij, Dulci Hanenberg, mij nomineerde zodat ik

Foto / Crooksandliar.com
Paus Franciscus

stil kon staan bij de dingen die er echt toedoen in mijn leven. *May you be blessed.* Stilstaan om jouw leven in vogelvlucht de revue te laten passeren, heeft wederom bevestigd hoe rijk ik ben met de mensen om mij heen. Mijn jongens waar ik onvoorwaardelijk veel (soms te) van houd. Mijn kleinkinderen die een deel van mijn hart zijn. Onmisbaar, anders klopt het hart niet meer. De moeders van mijn kleinkinderen, die mij drie parels schonken. Dank jullie wel dat ik zo aanwezig mag zijn bij het opgroeien van jullie kids. Mijn broers en zussen, jullie zijn mijn ankers. *Stay there and hold on me.* De broers en zussen die ik erbij kreeg, middels de verbintenissen met de andere broers en zussen. Elk van jullie is een schakel geworden van die hele lange *family chain*. *You are so welcome.* De (klein)kinderen van mijn broers en zussen die ik beschouw als mijn eigen, *Love You All. Mi bigi famiri*, die elke cultuur vertegenwoordigt, *so united! Proud to be Part of You All.* Tot slot, mijn vrienden. Dank voor jullie wijsheid, warmte en deskundige adviezen. Het leven is mooi, wanneer je dat kan delen met anderen. Zoveel rijker en

wijzer word ik elke keer weer wanneer ik iemand toelaat in mijn leven. *May You All be Blessed and Live Your Life to the fullest.*"

Als wij in het jaar 2015 onz kompas kunnen instellen op de kenmerken van het schaap en Paus Franciscus en Bea van Embricqs als voorbeeld nemen, zullen wij in staat zijn te doen wat wij zeggen. We zullen wijzer worden. We zullen nog kritischer kijken naar ons eigen handelen en daadwerkelijk onze naasten liefhebben. We zullen een familie creëren waarin veiligheid en liefde wordt gewaarborgd, een rechtvaardige en harmonieuze samenleving opbouwen en in een wereld wonen waarin er vrede heerst. Laten we dit in 2015 echt doen!..

2015

Op weg naar een mind shift in 2015

door Henna Guicherit

Gehoor gevend aan de goede gewoonte om nog vóór oudjaar een grote schoonmaak en opruiming te houden, stuitte ik op de jaargangen van onze Genderoptiek, Konmakandra Netwerk en Umasmaleti. Nu is schoonmaken en opruimen niet mijn meest geliefde bezigheid, maar ik heb er dankzij dit archiefmateriaal toch veel plezier aan beleefd.

Terwijl anderen al aan het borrelen waren en genoten van kunstvuurwerk, was ik druk bezig om alles wat de redactie van Women's Right Centre (WRC) in de periode van 1996 tot nu in dagbladen heeft gepubliceerd, te archiveren. Vervolgens heel trots te kijken naar die grote stapel krantenpagina's en mijn gevoelens hierover met collega Carla te delen. "We hebben wel heel hard voor WRC gewerkt", was haar reactie. Dat doen we overigens nog steeds.

Uit die rubrieken blijkt dat de thema's van toen de thema's van nu zijn. Dat wij - zoals van ons verwacht mag worden - altijd aandacht hebben gevraagd voor vrouwenrechten. Voor het geweld dat vrouwen en vooral ook kinderen wordt aangedaan. Dat we liefdevol kunnen terugblikken op zij die ons zijn voorgedaan en aan wie wij mooie artikelen hebben gewijd. Dat wij vele bijzondere vrouwen in de schijnwerpers hebben geplaatst.

Het was ook een lust om naar die oude foto's te kijken waarop wij jaren jonger waren. Deze terugblik geeft vooral inspiratie om in 2015 door te gaan en er voor zorg te dragen dat dit archief bewaard en toegankelijk blijft.

dWT foto / Irvin Ngariman

Vanuit links: Ruth Wijdenbosch, Urmila Joella, Karin Refos, Cynthia Chin Fo Sieeuw en Angelique del Castilho..

Ik kan niet zeggen dat er in de loop van de jaren niets is veranderd. Dankzij de inspanning van genderbewuste activisten is er op enkele gebieden wel degelijk vooruitgang geboekt. De wet Bestrijding Huiselijk Geweld spreekt voor zich. Zo ook de wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met herziening zedenmisdrijven.

Vrouwen hebben hun kansen op onderwijs met beide handen aangegrepen. Daardoor gaan deuren (niet alle) die vroeger voor hen gesloten waren nu open. En als wij nu geconfronteerd worden met een toenemend aantal vrouwelijke rechters dan heeft dat niets te maken met discriminatie van mannen. Zij hebben dezelfde kansen op onderwijs als vrouwen, maar hebben andere keuzes gemaakt. Dan moet het beleid erop gericht zijn jongens en mannen aan te moedigen zich te scholen.

Het op productie- en winstgerichte bedrijfsleven ziet meer en meer vrou-

wen binnenstromen; ook in het management. Als men focust op productie, ontwikkeling en winst is er geen plaats voor discriminatie van vrouwen. Doe je dat wel, dan houd je de ontwikkeling achter en ben niet alleen jij de verliezer, maar wij allen.

Echter, het proces van verandering gericht op verkleining van de genderkloof verloopt te traag. Het is niet ingegeven door een beleid, maar eerder de uitkomst van de enorme drang die vrouwen hebben om hun ondergeschikte positie te overkomen en hun aspiraties te verwezenlijken.

Hoofdoorzaak

De grote mind shift om te komen tot gendergelijkheid is echter uitgebleven. Eén die de onderliggende oorzaken van deze genderongelijkheid aanspreekt en alle belemmeringen voor de empowerment van vrouwen weghaalt. De diepgewortelde ideeën over de superioriteit van mannen en de

ondergeschiktheid van vrouwen onmaskert. De ongelijke arbeidsverdeling, waarbij de zorg voor huishouden en gezin grotendeels de vrouw wordt toebedeeld, aanspreekt en tot gelijkere verdeling aanzet. Een mind shift die de mythe dat macht mannelijk is en de man aangeboren ontkrachten en de belemmeringen die vrouwen op hun pad naar leiderschap en vooral politiek leiderschap ondervinden, opruimt.

Met dit in gedachte moeten wij ons in dit nieuwe jaar focussen op strategieën die sneller daadwerkelijke en duurzame verandering kunnen brengen in de genderongelijkheid. Wij? Dat zijn wij allemaal, overheid, niet-overheid, vakbeweging en bedrijfsleven moeten ons bewust worden van de genderongelijkheden in de sectoren en bij alle beleidsprioriteiten. Of het nu het bouwen van duizenden woningen betreft of de best georganiseerde verkiezingen ooit, het beleid moet er tegelijkertijd op gericht zijn na te gaan welke behoeften en belangen van vrouwen en mannen daarmee gediend worden. En op welke wijze bij het verwezenlijken van de doelen de genderkloof verkleind kan worden. Dan zal de minister belast met het genderbeleid, zoals nu, geen verkiezingsmanagementteam meer installeren met alleen mannelijke leden.

Aan de vooravond van de verkiezingen zijn voor wat dit betreft onze ogen in het bijzonder gericht op de politieke partijen waarvan ik het aantal kwijt ben. Women's Rights Centre geeft alle mannen en vrouwen die zich, om wat voor reden dan ook, in de verkiezingsstrijd werpen voor een ressort-, dis-

trictsraad- of DNA-zetel mee dat ze ervan doordrongen moeten zijn dat mannen en vrouwen, jongens en meisjes gelijke kansen én een gelijke behandeling moeten krijgen. Dat vrouwelijke politici evenveel recht hebben verkiesbaar te zijn. Dat er een einde moet worden gemaakt aan het geweld dat vooral vrouwen en kinderen wordt aangedaan. Dat dit belangrijke maatschappelijke issues zijn die door middel van een krachtig, voelbaar en meetbaar beleid moeten worden aangesproken.

WRC verwacht van alle politici dat zij - om te beginnen - nu in hun partijprogramma's en op hun politieke podia aandacht besteden aan deze issues. Dat zij zwart op wit stellen welke concrete doelen zij in de regeerperiode 2015-2020 willen bereiken. Maar als zij niet eens de moeite nemen, zoals vijf jaar geleden, om vóór de verkiezingsdag een partijprogramma te presenteren of een visie in deze kenbaar te maken, dan kunnen wij niet anders als deze partijen ontmaskeren als te zijn vrouw-, gender- en mensenrechtenonvriendelijk; kortom *lasi sten*.

En laten zij zich dan ook weerhouden om op podia mooi weer te spelen en *nanga bradi kanti fu den mofa* te stellen hoe zeer zij respect hebben voor vrouwen en hoe belangrijk zij het vinden dat vrouwen ook delen in de macht. En wat hun betreft vrouwen ook president mogen worden. De praktijk wijst anders uit. Laten zij nu de daad bij het woord voegen. Want als zij het nu wel menen dan zal dat spoedig blijken; kandidatenlijsten liegen niet..

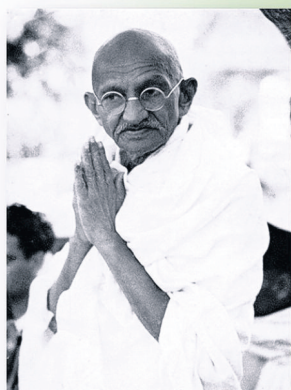
"The first problem for all of us, men and women, is not to learn, but to unlearn."

-Gloria Steinem

WOMEN'S RIGHTS CENTRE
WENST U EEN VREDIG,
HARMONIEUS EN LIEFDEVOL 2015
VRIJ VAN ALLE VORMEN VAN GEWELD

Carla Bakboord, voorzitter
Henna Guicherit, secretaris

De rubriek 'Genderoptiek' is één van de middelen van het Women's Rights Centre om gendergelijkheid en gendergelijkwaardigheid te bevorderen, vrouwenrechten te bepleiten en alle vormen van geweld tegen vrouwen uit te bannen. Deze pagina komt tot stand onder auspiciën van het Women's Rights Centre (WRC).

Redactie en samenstelling:
Carla Bakboord MSc. en Drs. Henna Guicherit
Vormgeving: Erleyandro Karijodinomo
wrcsur@hotmail.com